

Adresse Fossveien 24
0551 Oslo
Norge

Telefon (+47) 22 99 55 00

Post Postboks 6853
St. Olavs plass
N-0130

Faktura Postboks 386
Alnabru
0614 Oslo

Org.no. 977027233
Giro 8276 0100265

KHIODA
Kunsthøgskolen i Oslo,
Digitalt Arkiv

<https://khioda.khio.no>
khioda@khio.no

Ina Porselius

Om att komma någonstans ifrån och sen hamna någon annanstans

MFA

Avdeling Kunstakademiet 2019

Publikasjoner som arkiveres/publiseres i KHIODA reguleres av Lov om opphavsrett til åndsverk.

Opphavsmannen beholder opphavsretten til materialet i KHIODA, men gir brukerne tillatelse til å sitere fra verket, samt videreformidle det til andre, i henhold til åndsverkslovens regler. En forutsetning er at navn på utgiver og opphavsmann angis.

Kommersiell bruk av verket er ikke tillatt uten etter skriftlig avtale med opphavsmannen.

**Om att komma någonstans ifrån
och sen hamna någon annanstans**

Ina Porselius

Masteressä, KHiO, Kunstakademiet i Oslo

En röd ytterdörr till ett radhus på en ö, som jag öppnat och stängt i tjugoåttio år.

Min pappas namn har mamma tejpats över med svart silvertejp.

Snön gjorde världen formbar, jag byggde lyktor, vänner,
husdjur och hem där ingen kunde hitta mig.

- Jag har aldrig åkt skidor.

- Du är ju inte riktigt normal.

- Det handlar om prioriteringar. Arbetarklassen prioriterar att dricka alkohol istället för att handla ekologiskt och rädda naturen.

- Jag funderar på att gå på en fest i helgen. Men jag är inte helt säker på om jag ska gå, för jag har hört att hon som har festen är white trash.

Min första pojkvän hade krossat mitt hjärta, mamma satt på sängkanten och sa:

- Jag vill ta all smärta ur din kropp, lyfta den ur din kropp och stoppa in den i min egen. Men världen fungerar inte så.

Morfar hatar alla invandrare förutom sin granne Ali.

Det är den enda invandrare min morfar har träffat.

Jag går i lågstadiet och fröken frågar.

- Vad heter Spaniens huvudstad?

Jag har aldrig varit utomlands men vet att de andra i min klass brukar åka till

Mallorca, så jag svarar.

- Mallorca!

Alla skrattar.

- Vad är meningen med livet mamma?

- Lugn och ro.

Mamma gjorde alltid frukost.

Fyra rostade mackor med apelsinmarmelad,
den marmeladen med bitar av skal i.

Ett glas blandsaft,

var billigare än juice och mamma sa att det var samma sak.

Ett glas O'boy,

så mörk som möjligt.

- Mamma, du kan väl åtminstone köpa ekologiska bananer?

- Jag tror inte på ekologiskt.

Jag:

- I skolan får vi lära oss att tänka kritiskt.

Mamma:

- Jag trodde man skulle tänka positivt.

- Vi lever i ett land där alla har samma förutsättningar,
folk som inte utbildar sig vill väl inte det helt enkelt.

Mamma ringer försäkringskassan, de säger.

- Nu när du inte är döende längre får du bara ut 75 procent av din
sjuklön istället för 80 procent.

Som tonåring så såg jag nästan alla avsnitt av Sunset Beach, 755 avsnitt. Jag missade
de sista avsnitten och fick inte veta förrän jag var vuxen att i det allra sista avsnittet
vaknar huvudpersonen upp och inser att allt var en dröm. 755 avsnitt var en dröm.

Jag lämnade er för något annat, något jag trodde var bättre.

Men jag hamnade hos andra som dömer och nu kommer jag
aldrig hem igen.

Där jag kommer ifrån

Jag växte upp i en miljö där du inte ska diskutera, en plats där du ska klara dig själv, där du aldrig ska be om något. Det viktigaste är att vara stark och snäll. Jag kommer från arbetarklass, både ekonomiskt och kulturellt. Min mamma är undersköterska och min pappa var undersköterska innan han blev sjukpensionär. Jag är född och uppvuxen på den platsen men har gjort en klassresa. I mitt hem så fanns det ibland två inkomster och då var det helt okej med pengar, men då min pappa var sjuk fanns det ofta bara en inkomst vilket gjorde att vi hade problem med ekonomin. Ekonomin blev till exempel ansträngd när jag tog hem vänner efter skolan, för då åt de mellanmål hemma hos oss. Som barn reste jag aldrig utomlands och min mamma var utomlands första gången när hon var 60 år. Jag har vänner som också kommer från ganska fattig uppväxter i alla fall emellanåt, skillnaden är att de kommer från kulturellt rika hem. Så fort de fick pengar så reste de utomlands, åt oxfilé, gick på bio, teater, opera. Kultur existerade inte i mitt hem.

Idag är jag akademiker och medelklass. Ekonomiskt är jag fortfarande fattig, jag lever på en tredjedel av vad medelinkomsttagaren tjänar men jag har ett rikt kulturellt liv. Jag tänker att mitt klassbyte kom när jag kom in på en akademisk utbildning, men den hade nog redan börjat innan. Det krävdes ett språk från mig, ett sätt att tänka som jag inte hade med mig men som jag fick lära mig. Ett exempel är att när jag växte upp fick jag lära mig att det billigaste är det bästa, att du ska köpa den billigaste maten och då gör du ett kap. När jag gjorde det första gången med någon från en annan bakgrund så blev jag snabbt uppläxad om att det där kan man inte äta, det är onyttigt, ingen näring, inte ekologisk massa gifter osv. Sen spenderade jag lång tid med att iaktta och härma vad de jag ville vara en del av handlade och åt. Jag tror att detta på sätt och vis skett inom min konstnärliga praktik också även om jag här har haft ett större självförtroende att göra min egen grej. För även om jag upplever medelklassen som oerhört dömande mot andra så kan den på många sätt vara väldigt accepterande mot sina egna. Detta gäller också på många sätt inom konstvärlden där jag mött en uppmuntran om att våga tro på mina egna idéer och åsikter.

Jag kan ofta känna att jag hade kunnat bli vad som helst annat men råkade bli konstnär. När jag skulle välja gymnasium hade jag några vänner som var duktiga på att måla, jag har själv aldrig kunnat rita eller måla och aldrig kommit över den prestationsångest som jag kände som barn när jag väl ritade. Jag tänkte att jag också ville gå en estetisk linje och så mötte jag en tjej som skulle söka till filmgymnasiet. Min pappa hade visat mig några filmer, typ Seven och Gudfadern, så jag tänkte att jag vet ju lite om film så jag kanske också ska söka dit. Jag kom in och där började min klassresa. Att göra film blev en självklar del i mitt liv och på många sätt en tillflyktsort i form av ett nytt sammanhang och från de jobbiga åren då min pappa var sjuk. Jag fick vänner vars föräldrar var konstnärer, akademiker, de bodde i stora gamla hus med massa konst.

När jag sedan slutade gymnasiet så försökte jag komma in på filmutbildningar ett par gånger. När jag inte kom in så sökte jag till Gamleby fotoskola. Jag tänkte att det var för att jag var så dålig på att filma som jag inte kom in på filmskolor och att jag skulle försöka bli bättre på detta. En av de första dagarna på skolan sa min lärare och min idag största mentor ”du är en av de första studenter jag har som inte är medelklass och jag har jobbat här i 15 år”. Jag förstod inte vad hon menade utan minns att jag tänkte, jag är väl som alla andra. Men under mitt år här så började jag långsamt se skillnader, jag saknade ett språk, referenser och väldigt mycket kunskap. Jag lyckades dölja detta genom att prata om de filmer jag hade lärt mig att en ska gilla, Éric Rohmer, Rainer Werner Fassbinder, Robert Bresson och Ingmar Bergman. Filmer jag studerat innan och utan men ändå inte förstått helt vad de handlade om. Filmerna berörde mig men jag saknade orden för varför, ord som jag ofta kan känna att jag än idag saknar.

Jag lärde mig att göra. Jag blev orädd för att försöka och gjorde många arbeten. Jag hade tusen idéer och jobbade konstant. Jag sökte in till filmhögskolan men kom återigen inte in. Då kom min lärare in på mitt rum på internatet och sa ”nu Ina, ska du söka konsthögskola!” ”Men jag är inte konstnär” Då svarade hon, ”det är du visst”. Jag började söka konsthögskolor och detta blev mitt nya mål och kom in på Kunsthøgskolen i Bergen. Jag vet inte när jag förstod vad min lärare sagt, när hon sa att jag inte kom från medelklass, men jag vill tänka att det var sista dagen av folkhögskolan och allas föräldrar kom och hämtade dem andra eleverna medan jag

fick lägga mina saker hemma hos min lärare och sen komma och hämta dem i omgångar med tåget.

Att börja konsthögskola blev en plats att jobba med mina idéer. Jag fick tid och motstånd men också en större frihet än vad jag upplevt när jag jobbat med film. Det fanns inte lika många satta regler utan många mer möjligheter. Ganska snabbt började jag filma min familj, framförallt min mamma, men mest för att jag tyckte hon är en rolig och spännande person. När jag visade filmerna med henne började samtalen om klass och jag tänker att där började jag röra mig inom de frågorna.

Hur ska jag filma er?

Hur filmar man en klass som man inte längre tillhör? Det är nog den fråga jag ställer mig själv oftast. Jag känner ändå ofta att min position är problematisk och är rädd för att jag skapar ett större vi och dem när jag egentligen vill göra motsatsen. För mig känns det nödvändigt och jag har svårt att förstå vad jag annars skulle filma.

Skildringar av medelklassen? Visst är det den klass jag tillhör, men jag känner mig lika mycket som en utomjording i den, som den jag kommer ifrån. När jag sitter på middagar och människor pratar om alla resor de gjort med sin familj, alla hus deras föräldrar äger, deras syn på pengar, deras referenser, deras trauman.

När jag jobbar med barn med funktionsvariationer och vi skriver de dagliga rapporterna så skriver vi ”x skrattade idag” eller ”x grät idag”. Vi skriver inte ”x är lycklig idag” eller ”x är ledsen idag”, detta för att vi varken har rätten eller kunskapen för att faktiskt veta vad en annan människa innerst inne känner. Men vi har kunskapen att prata utifrån vad vi ser. Jag tror att jag har detta med mig när jag gör konst också, när jag filmar en annan människa så är jag i maktposition, det är jag som har kameran och blicken. Men jag tror genom att ha en ödmjuk blick för vad den andra vill säga så kan maktbalansen jämnas ut en del. Delvis kommer jag också undan detta genom att jag ofta använder mig av min familj i mina filmer. I familjen har vi våra roller där vi är mer jämlika, och även om jag till viss del går utanför den rollen och ställer mig bakom kameran så är det fortfarande jag, Ina som ställer frågorna till min mamma, det

finns en tillit mellan oss som jag aldrig kan få från en människa jag inte känner. Men jag vill kunna berätta historier där människor känner att de blir visade på ett rättvist sätt. Jag kan visserligen inte liksom en klinisk rapport porträttera människor som x skrattade idag, x grät idag och det går aldrig att vara helt objektiv i sitt skapande, men jag kan försöka låta personerna i filmerna få mycket utrymme och tid. Mina scener får ofta vara långa och jag försöker ofta klippa så lite som möjligt i intervjuerna. Jag vill att det människorna säger som jag filmar ska få ta tid.

Jag tänker att det görs för få skildringar av arbetarklassen och de skildringar som görs är det i stor utsträckning, människor från medelklassen som gör. De skildringar som görs visar ofta tragedier eller parodier. Jag som har gjort en klassresa kan visa andra sidor. För att växa upp inom arbetarklassen är mycket mer nyanserat än så. Det är svårt att göra konst som ska representera en annan klass än den man själv tillhör. När jag började göra film i början av min klassresa gjorde jag bara filmer som var upprepningar av filmer som redan fanns. Tron till mina egna idéer och process har kommit tillsammans med klassresan.

Vattengympa, stillbild från nytt filmat material

Allting går över om man blundar

Detta är ett av de första projekt där jag arbetar med frågor kring klass. Filmen är en tre-kanals-installation om min mamma och hennes bästa väninna Carina och vår gemensamma charterresa till Kanarieöarna. Mamma är undersköterska och Carina är sjuksyster och de har känt varandra i fyrtiofem år. När de beskriver vad en charterresa är så framställs det som en utopi, en plats för avkoppling och en paus från vardagen. För mig är det en själlös plats med massa turister. Före resan försökte jag bygga regelverk för mig själv för att skapa ramar att jobba inom. Regelverket var platsen, en veckas inspelning och att jag skulle försöka att inte döma platsen. Jag ville försöka se platsen med deras blick, styra så lite som möjligt och försöka följa deras tempo och tankar. Bortsett från detta visste jag att jag ville prata med dem om vänskap och lycka, mycket för att de hade beskrivit en plats som jag själv tänkte var som ett fängelse, som en plats där en upplever optimal lycka. Jag filmade nästan allt, alla samtal, allt vi gjorde och många detaljer från platsen.

Dokumentation installation, *Allting går över om man blundar*, Rom8 Bergen, Norge, 2016

Jag ville att filmen skulle kännas intim och personlig och att åskådaren ska bära med sig frågorna och själva försöka svara på dem. Vad drömmer du om? Vad är lycka? Vad vill du få ut av livet? Frågor som jag tänker är väldigt svåra och som jag själv knappt vet om jag skulle kunna svara på. Det jag ville var att höra mamma och Carina

reflektera kring dessa väldigt stora frågor. Det jag fick som svar var ett ifrågasättande om huruvida det finns någon lycka över huvud taget. ”Vad är ens lycka? Jag tror det är ett påhittat ord som någon kommit på” Det finns både en ärlighet och förnekelse i det svaret och många svar som kommer framför kameran kanske aldrig skulle komma i något annat sammanhang. Att kameran på vissa sätt tvingar fram ett svar.

Jag slet mycket med att klippa intervjuerna i *Allting går över om man blundar*. Detta tror jag beror på den klasskillnad som nu finns mellan mig och min mamma. Hon och jag pratar inte samma språk längre och jag ville att filmen skulle innehålla samtal och intervjuer som inte gjorde parodi eller tragedi av mamma eller Carina. Jag ville klippa filmen så som jag tänker att de själva skulle vilja bli porträtterade. Sen så försökte jag bryta den klassiska dramaturgin och jobba med en mer flytande. Jag ville få filmen att mer likna hur livet kan vara än hur en film ska vara.

När jag senare visat filmen så har den ibland ändå mottagits på ett sätt som jag själv inte räknat med. Jag har till exempel fått frågan ”hur ser din mamma på att medelklassen och akademiker sitter och bedömer henne?”. Jag svarade, ”jag tror inte min mamma ser det så”. När jag vid ett senare tillfälle ställde den frågan till min mamma så sa hon: ”Jag är så trött på allt prat om klass, jag tror inte på klasskillnader, vi är ju alla bara människor.”

När jag började filma människor från min bakgrund så tänkte jag att det var för deras skull. Jag tänkte att det var så viktigt att få in deras röster i konst och filmvärlden för att de har rätt att höras där lika mycket som alla andra. Sen kom jag till en punkt där jag tänkte att det var för min egen skull, för att jag hade ett behov att hävda min egen plats och egna bakgrund och lyfta fram de personer som inspirerar mig. Nu tänker jag att det är på grund av både dessa anledningar men att det framförallt är för konst och filmvärldens skull. När jag visade filmen fick jag även kommentarer som ”de var ju ganska välartikulerade ändå! Men de kommer ju inte så långt i sina resonemang för de saknar ju språket”. Personen sa också att de under filmen slås av sina egna fördomar, då de tänkt att undersköterskor är personer som inte kan uttrycka sig. Att medelklassen har den bilden tänker jag kommer från de skildringar som görs av arbetarklassen, att det görs alldeles för få skildringar. Det handlar också om att vi faktiskt lever segregerat. Även om det är en generalisering så tror jag att det är få

undersköterskor som umgås med banktjänstemän eller advokater till exempel. Och när jag själv talar om att det finns skillnader i språk när det kommer till klass så sätter jag inte ett värde i de olika språken, men jag menar att kommentarer som "de var ju ganska välartikulerade ändå" visar på att det finns förutfattade meningar som är nedlåtande och bygger på generaliseringar. De förutfattade meningarna är en produkt av stereotypa bilder som måste brytas. Man kan inte påstå att ett akademiskt resonemang kring temat lycka, på något sätt är bättre än min mamma och hennes väninnas resonemang. Helt klart blir svaren olika, men lika viktiga. Många skulle säga att det är naivt att tro att något ändras av att min mamma och hennes väninna får plats i ett gallerirum, men jag tror att varenda bild som utmanar den dominerande bilden kan göra skillnad.

Samtal med en chef och vattengympa-instruktör

Jag börjar ett nytt projekt där jag tänkt filma fjorton olika scener. Det börjar med att jag åker till Gotland där jag kommer ifrån för att filma vattengympa. Vi får vara med på ett vattengympapass klockan 7 på morgonen, "vakna med Lisa". Innan passet går jag in och byter om, alla äldre damer där inne är väldigt nyfikna och exalterade. En dam kommer in i provrummet och de andra damerna säger till henne: "du vet väl att det är filmning idag?" Hon svarar "det är därför jag är här". Lisa som håller i passet berättar att de peppat i veckor, att hon motiverat alla genom att säga att det är viktigt att träna inför filminspelningen. Jag filmar under vattnet medan min fotograf Camilla Fredin filmar bredvid poolen. De äldre anstränger sig extra mycket och energin är ganska magisk.

Det jag ville komma åt med att filma under vattnet var att filma kropparna. Kropparna som är fulla av ärr, är tjocka, gamla, slitna. Jag ville filma dessa kroppar röra sig under vatten. Jag tänker när jag ser materialet, hur ofta får jag se sådana här kroppar på det här sättet? Samtidigt så är bilderna som väldigt vackra och förtrollande på många sätt, vilket för mig gör dem problematiska. Jag är intresserad av ett material som skaver och dessa bilder är kanske för vackra även fast det är andra kroppar?

Vattengympa, stillbild från nytt filmat material

Jag gör en intervju med chefen för simbassängen och verksamheten, hon är även instruktör för vattengympan. Jag frågar henne om ensamhet och om gemenskap. Som vanligt frågar jag nog själv hade haft svårt att svara på. Hon berättar om gemenskapen som finns där. Hon säger att här är alla lika, de får inte ha smycken på sig i poolen vilket gör att ekonomiska förhållanden inte går att bedöma. Sen är alla här av samma anledning, de har ont någonstans eller är lite äldre och behöver röra på sig. Det spelar ingen roll att du inte är bäst, du ska bara vara med, vi hjälper varandra. Hon berättar att hon lär sig vad alla heter, alla ska känna sig sedda och likvärdiga.

Även om det hon gör är att försöka sälja in och göra reklam för sin verksamhet så tycker jag det hon säger är intressant, en pool där alla är lika? Jag tänker att detta på många sätt går att slå hål på men att idén ändå är intressant. För mig känns det som den utopiska plats som chefen beskriver. Hon säger dock också när kameran är av att de som tränar där alltid står på samma plats i poolen och det är svårt när de kommer nya för då kan de råka ta någon annans plats. Efter att ha varit där en vecka så känner jag mig också varmare mottagen än vad jag känt mig på flera år. Alla hälsar, alla frågar mig olika saker, folk är nyfikna och de anstränger sig för att de tycker det är spännande om att vara med om något nytt.

Samtal med mamma

Jag var hemma hos mamma under julen och frågar henne om jag får filma henne och hennes bästa väninna när de eldar saker i en tunna. Det är en historia som de ofta berättar, om att när Carina äntligen lämnade sin man som misshandlade henne och mamma kom och bodde hos henne och så eldade de upp alla hans grejer. Det är en scen som fastnat i mitt huvud som jag länge velat filma. Jag tänker scenen som någon slags frigörelse. Mamma säger att hon måste förstå meningen med det hela innan hon vill var med. Hon säger att hon inte förstår hur denna scen har någonting att göra med vattengympa. Jag svarar att jag nog inte heller vet meningen helt. Hon säger att när vi åkte på charterresan så hade jag sagt innan att filmen skulle handla om deras vänskap men den kom att handla om så mycket annat, om min oro för min mamma och deras syn på livet. Mamma säger att hon vill veta hela meningen innan hon är med på ett nytt projekt. Jag svarar henne att jag inte gör film på det sättet och att jag tänker att det inte är ett sätt jag vill göra film på.

När jag gjorde filmen med henne och Carina så tänkte jag att den framförallt skulle handla om vänskap, men när vi väl var där så var det så mycket annat som dök upp, samtalen ledde någon annanstans och när jag sen klippte filmen så var det så mycket annat som kändes viktigt att ta med. Det är så mycket mer intressant att se vad som uppstår i situationer än att jag ska bestämma vad som ska hända och vad som ska sägas. Jag säger till mamma att jag tror att meningen med scenen är någon slags frigörelse men vem vet, den kanske kommer handla om något helt annat när vi väl är där. Jag började mitt projekt i tron om att det skulle handla om att ta hand om andra människor, skrev ner en massa scener som jag tänkt på i flera år, men jag börjar långsamt se att detta mer handlar om ensamhet och tillhörighet. Från att senaste dagarna tänkt att dessa scener har ju ingenting med varandra att göra, börjar jag mer och mer se en koppling. Kopplingen är mina personliga berättelser som ska binda ihop de olika scenerna som jag tänkt filma, historierna om mamma som ringer försäkringskassan, jag som jobbar på kollo, jag och en flicka med down syndrom på en studsmatta. Men jag har också en tanke om att scenerna faktiskt ska kunna fungera bra som självständiga små scener som visas på enskilda skärmar i anslutning till varandra.

Samtal med en undersköterska del 1

När jag är på Gotland passar jag på att intervjua Camillas mamma som är undersköterska. Camilla berättar att hennes mamma är lite försiktig och kanske inte har så mycket att säga. Jag tänker att det är just sådana människor jag vill filma. Det känns som att alla år jag har studerat film så är det de mest häpnadsväckande historierna som ska fram, eller människor som är karismatiska. Min mamma är just en sådan person också, en karismatisk person som gör sig väldigt bra på film. Jag tänker att jag själv inte bara vill filma sådana personer, jag vill att alla ska få en plats, även de som inte har varit med om otroliga händelser eller har så starka röster.

Under intervjun med Camillas mamma ställer jag frågor om att jobba som undersköterska, hon svarar kortfattat, ”det är ju bra att ta hand om människor”, ”det är tungt ibland men oftast bra”. Jag försöker få henne att utveckla svaren men när jag börjar prata blir det mest att hon håller med om vad jag säger. Intervjun känns misslyckad och vi kommer ingenstans. Hennes kollega kommer förbi när vi filmat klart, hon skrattar och skämtar. Jag frågar om jag får filma henne, men hon vill inte och även om alla filmundervisningar har lärt mig hur jag smygfilmer så vill jag inte det. Jag tror på att filma människor som vill bli filmade.

När vi går därifrån känner jag mig besviken på att jag inte fick filma rätt person, så kommer jag på vad jag tänkt innan. På att det måste finnas en bredd för vilka människor som filmas, men hur gör en något som egentligen är ointressant till intressant. För det vill jag ju ändå, filma saker som är intressant för andra. Jag är rädd för att de människorna som inte tar plats aldrig kommer få någon plats. På ett sätt finns de inte, de finns bara i periferin, i utkanten som biroller och knappt det. Jag vill försöka få med den typen av röst som inte gör anspråk på att synas, kanske måste jag bara låta intervjun få vara vad den är. Risken är att hon bara ses som just en tyst och tråkig person.

När jag kommer hem till mamma så frågar jag henne ”tänker du att du är en förlängning av de gamlas kropp på ditt jobb”? Hon är tyst ett tag och jag tänker att hon kanske inte förstått frågan, sen säger hon, ”en förläning av deras kropp?!?!, jag är

för fan deras allt, deras vardag, deras minne, deras hem och såklart också en förlängning av deras kropp.

Samtal med en undersköterska del 2

Jag lägger ut ett inlägg på Facebook där jag skriver att jag söker undersköterskor. En kvinna hör av sig och berättar att hon är undersköterska på en canceravdelning men också skådespelerska. Vi träffas och märker att vi har mycket gemensamt, vi pratar om konflikten i att komma från arbetarklass och att jobba med något där du ”förverkligar dig själv” och om hur de från den miljö vi kommer ifrån har svårt att ta det vi gör på allvar. Vi pratar också om att vi själva har svårt att ta det vi gör på allvar. Hur vi kompenserar det vi gör med annat jobb. Hon jobbar på en canceravdelning och jag jobbar med barn med funktionsvariationer.

Vi pratar om yrkets status, hur min mamma som jobbat i 45 år tjänar 24 000 innan skatt. Hur yrket har en så låg status för det är ett ”kvinnoyrke”. Men vem ska ta hand om oss människor om ingen vill göra det? Jag säger att jag ofta kan känna skuld i att jag inte hjälper människor på samma sätt som hon gör eller min mamma gör. Hon är tyst en stund sen säger hon. Du vårdar ju visst andra människor, du sitter här och låter min röst komma till tals, en röst som aldrig hörs. Du är nog egentligen inte så olik din mamma.

Jag berättar för henne att jag vill filma undersköterskor som vårdar andra människor, hur jag är intresserad av kropparna som bär oss, kropparna som vi glömmar. Hon säger att när hon tänker efter så har hon i stort sett aldrig sett kroppar som tar hand om andra kroppar på film, tv eller teater. Hon har aldrig sett en människa bli tvättad, flyttad, omhändertagen. En önskan jag har är att hon och jag oftare kunde få se våra mammor, och kanske också oss själva, på ett sätt som är närmare hur vi själva upplever det. Jag säger att det är den konsten jag gör eller åtminstone försöker göra.

Jag får en ny idé om ett framtida projekt och jag börjar tänka att det kanske inte är rösterna som nödvändigtvis ska komma till tals denna gång, att det kanske räcker med

att kropparna ska få komma till tals. Kroppar som utför arbete. Kroppar som lyfter och bär saker. Kroppar från arbetarklassen. Men jag har svårt att släppa de enkla och viktiga frågorna som jag alltid återkommer till. ”Vad är lycka?” ”Vad drömmer du om?” Vad händer om jag tar bort de frågorna? Reducerar jag människorna till att bara vara arbetande kroppar då?

Jag masserar mamma, stillbild från nytt filmat material